

Ірина Бабенко

кандидат педагогічних наук, старший викладач

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Яна Гармаш

магістр

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

САМОМЕНЕДЖМЕНТ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Ключові слова: самоменеджмент, культурно-освітнє середовище, заклад освіти, суб'єкти освітнього простору.

Сутність проблеми, стан її дослідження. Трансформації в системі освіти України на сучасному етапі її становлення, актуалізують проблему розвитку й саморозвитку всіх учасників культурно-освітнього середовища закладу освіти. У нашому дослідженні актуалізуємо наукові розвідки М. Монтесорі, Р. Штайнера, Р. Фахрутдінова у сфері організації культурно-освітнього середовища закладу освіти; технології самоменеджменту суб'єктів освітнього процесу обґрунтовані у працях М. Лукашевича, А. Хроленко, О. Штепи; напрацювання в галузі самоуправління у педагогічній діяльності мають І. Альошина, Н. Білик, О. Галич, Т. Бабко, В. Крижко, Н. Матяш, Л. Пермінова, М. Приходько, В. Симоненко. Висока актуальність проблеми нашого дослідження зумовлює доцільність обґрунтування можливостей, методів та напрямків самоменеджменту суб'єктів культурно-освітнього середовища.

Методологія, методи та дослідницькі інструменти: термінологічний та структурний аналіз, узагальнення, діалектичний.

Висновки та результати дослідження. Українські вчені в царині педагогічної науки термін “культурно-освітнє середовище” тлумачать як єдність матеріальних та духовних засад функціонування освітнього простору, що уможливають саморозвиток творчої та активної особистості, розвиток її природних здібностей. Воно є функціональним і просторовим об'єднанням суб'єктів освіти, між якими встановлюються тісні різнопланові групові взаємозв'язки, і може розглядатися як модель соціокультурного простору, у якому відбувається становлення особистості [2, с. 16].

У сучасних педагогічних дослідженнях культурно-освітнє середовище розглядається як спеціально створене предметне й соціокультурне оточення суб'єктів освітнього процесу, що забезпечує створення умов для актуалізації внутрішнього світу особистості, її особистісного зростання, самореалізації, становлення самосвідомості [2, с. 16].

Важливе місце у ефективному функціонуванні культурно-освітнього середовища закладу освіти відіграє самоменеджмент усіх його суб'єктів. У

більшості досліджень його розглядають як сукупність прийомів та навичок самоорганізації, особистісного розвитку, планування траєкторії та способів діяльності. На основі теоретичних узагальнень та практичних напрацювань українських та зарубіжних вчених, виділимо основні функції самоменеджменту учнів та педагогів: постановка мети освітньої діяльності, планування основних етапів та засобів досягнення особистих цілей, визначення альтернативних траєкторій власної освітньої діяльності, ухвалення рішень, реалізація власної діяльності, самоконтроль і корекція цілей.

Розглядаючи самоменеджмент як засіб саморозвитку особистості, Білик Н. вказує, що він передбачає самопізнання, встановлення цілей і розробку заходів щодо їх досягнення, самоорганізацію, самомотивацію та самоконтроль [1, с. 10].

Отже, самоменеджмент охоплює: самопланування, самоорганізацію, самомотивацію та самоконтроль, і поділяється на наступні напрямки:

- когнітивний менеджмент, як стратегія навчання та розвитку, зокрема розвиток мислення, пам'яті, робота з інформацією;
- тайм-менеджмент – підвищення продуктивності завдяки увідповідненню часу та мотивації, цілепокладання, відповідальності;
- комунікативно-організаційний – інтегрованість до учнівського чи педагогічного колективу, розвиток здатності працювати у команді;
- розвиток особистісних навичок – гнучкості, лідерства, саморефлексії.

З огляду на багатогранність і багатовимірність професійної активності вчителя, його самоменеджмент охоплює такі напрями свідомої самоорганізації як: самоуправління освітньої діяльності вчителя (співпраця з учнями), самоорганізація консультативної педагогічної діяльності у взаємодії з батьками учнів, самоорганізація методичної роботи у взаємодії з колегами, самоуправління власним професійним розвитком [4, с. 308].

Самоменеджмент учня як суб'єкта культурно-освітнього середовища може здійснюватися завдяки розробці власної програми, плану чи веденні щоденника. Програма – це як письмовий короткий виклад життєвої стратегії, а план – це конкретні справи, які треба зробити, щоб вона стала реальністю. Щоб діяти ефективно, слід розробити циклограму тижневої зайнятості, режим дня. Ведення щоденника як засобу організації освітньої діяльності, за якого учень розглядається не об'єктом педагогічного впливу, а господарем особистого життя [3, с. 35].

Таким чином, самоменеджмент суб'єктів культурно-освітнього середовища сприяє виконанню роботи з найменшими затратами, кращій організації та результативності праці, зменшенню стресу та підвищенню мотивації, зниженню кількості помилок під час виконання діяльності, досягнення життєвих цілей найбільш оптимальним шляхом.

Список використаних джерел:

1. Білик Н. І., Галич О. Г. Роль самоменеджменту в особистісному розвитку вчителя. *Імідж сучасного педагога*. 2017. № 7. С. 9–12.
2. Каташов А. Особливості інноваційних освітніх закладів на сучасному етапі. Університет та регіон. Міжнар. наук.-практ. конф. Луганськ. 2000. С. 15–17.
3. Роціна С. Розвивальне освітнє середовище навчального закладу як умова особистісного розвитку учнів. *Педагогічний альманах*, 2011. Випуск 12. Ч.1, С. 34–38.
4. Чорна В. В. Входження особистості в культурно-освітній простір: історико-філософський аспект. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2016. Вип. 20(2). С. 307–314.

Олена Юденкова

кандидат педагогічних наук

ДЗВО “Університет менеджменту освіти” НАПН України

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МАСОВИХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ У СФЕРІ ІНСТИТУТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ключові слова: науково-практичні заходи, нетворкінгова технологія в соціальних мережах

Професійна активність науково-педагогічних працівників Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО “Університет менеджменту освіти” НАПН України (далі – БІНПО) визначається набором дій та зусиль, спрямованих на досягнення конкретних цілей та завдань в галузі науки, освіти та педагогіки. Основною метою професійної активності науково-педагогічних працівників є забезпечення якісної освіти та наукового прогресу. Однією із умов досягнення ефективних результатів в освітньому процесі є проведення масових науково-практичних заходів. Ключові аспекти мети такої діяльності відображаються в таких наскрізних лініях:

Навчання та педагогічна діяльність. Удосконалюється освітній процес у БІНПО: створюються та впроваджуються ефективні методи навчання, розробляються сучасні освітні матеріали, забезпечується підтримка студентів у їхньому навчальному та професійному шляху, розкривається їх особистісний потенціал; удосконалюється педагогічний контроль та підвищується якість освіти у цілому; забезпечується ідентифікація слабких